

VIII. ÉVFOLYAM.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

1914. 8. szám.

Budapest, február 22.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja
a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv
szerkesztő bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre - - 12 korona

Félévre - - - - 6 korona

Negyedévre - - 3 korona

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IV., Egyetem-u'cza 4.

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelenik
minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV. Egyetem-utca 4. sz.

A modern első segítségnyújtás sérülések esetén.

Irta: Karikás József dr., ny. csász. és kir. főorvos,
mentőorvos.

A folytonosan fejlődő tudomány minden egyes ága megtermi mindennap új gyümölcseit. Különösen vonatkozik ez az orvosi tudományra, hol a vegytan, a természettan felfedezéseivel a gyógyító irányok szinte napról-napra változni kényszerülnek. Ez a változás pedig a mi tudományunkban óriási horderőt bir, mert — emberélet függ tőle.

Az újabb tapasztalások és tanulmányok alaposan és lényegesen megváltoztatták a sebkezelést is, főképp pedig azon részét, a hol legtöbb esetben nem is az arra leg-hivatottabb egyén, az orvos avatkozik be, hanem a hozzá nem vagy csak alig értő laikus, értem alatta a sérülések, illetőleg *sebek* legelső ellátását.

Vizsgáljuk csak kissé a seb mibenlétét, nézzük, miképp történik annak legelső ellátása s mindjárt kitűnik, hogy mennyire elvetendő a nagyközönségbe erősen begyökerezett, bár jóindulatu, de hibás s a betegre káros beavatkozási mód.

Ha szervezetünket valamely erős hatás éri (ütés, vágás, szurás, stb.) akkor a testünket alkotó képletek (bőr-izom stb.) folytonosságukban megszakadnak s az eképp támadó tátongó nyílás a *seb*. A sebek 1. *fájnak*, mert testünket keresztül kasul fonó, az érzést vezető idegszálak szakadtak el abban; 2. *véreznek*, mert az ugyancsak minden kis részünket behálózó vért vezető csövek: az *erek* is megszakadtak. 3. A seb létrejöttével nyitott kapu támad a szervezetünkön, a melyen át abba szenny és piszok jut, mely magával viszi a sebbe szervezetünk legádázabb ellenségeit: baktériumokat.

A balesetést főképp a két utóbbi pontban elmondottak fenyegetik nagy veszedelemmel. Mert a vérzés, ha nem csillapul, elvérzéshez (halálhoz) vezet, továbbá a sebbe jutó baktériumok (szabadszeggel nem látható apróságú élőlények) a seb gyuladását, illetve a szervezetben szét-szóródva annak általános súlyos megbetegedését: *fertőzését* (vérmérgezés) s esetleg halálát okozzák.

A fontieket egybevetve kitűnik, hogy a legelső segítségnyújtás feladata sérülések esetén 1. a fájdalom osil-

lapítása, 2. a vérzés elallítása, 3. a fertőzés megakadályozása.

És mindez elérhető legtöbb esetben a sebek *egyszerű bekötésével*. Mert a fájdalom, minek oka főképpen az idegek levegő által történő izgatása, az attól való elzárásra szűnik. A vérzés csillapul, mert a kötés alatt meg-alvadó vér bedugja a megszakadt ereket (csak kivételes erős vérzéseknél más kissé az eljárás, melyről más alkalommal szólunk) és a seb befedésével megakadályozzuk a fertőző anyagok behatolását.

És mit tesznek az emberek a régi tanok szerint. *Kimossák a sebet!* Piszkos edényben hozott vízbe kendőt vagy gyapot csomót merítve, azt piszkos kézzel összehajmósztólva, végig kengetnek vele a seben.

A fájdalom erősödik az érő idegek ily durva izgatására, a vérzés nem szűnik, mert a megalvadni akaró vért eltörlik onnan, s a becsorgó vízzel a seb környékéről es kezeikről bejuttatva a baktériumokat, belepreselik a seb finom réseibe, hová a szervezet védő nedveinek, mely azokat sikeresen elpusztítja, nebezebb a hozzáférhetés.

Ezután valami régen kibontott kötőszerez dobozból sokszor már szabad szemmel láthatóan poros és piszkos kötőszert reakötnek a sebre — és a seb genyedecekor csodálkoznak, miképp kapott az gyuladást, mikor jól kimosták?

Mi tehát a helyes eljárás? *A sebet tiszta kötőszerezrel bekötjük!* A sebre jó a sebrbba (gaze—finom szövésű patyolat) fölé gyapot s az egészet pólyával vagy kendővel ráerősítjük a sérült részre, melyet bekötés után nyugalomba helyezünk. Szigoruan tilos a sebeket viaszgálgatni, ujjal érinteni, mosogatni, s a tiszta kötőszerez kívül bármi más dolgot reatenni! A sebbe a sértéskor bekerülő fertőző csirokat eltávolítani úgy sem tudjuk a mosogatással de fölösleges is, mert azzal elbánik a szervezet maga. A baktérium ölü folyadékok (sublimát, stb.) pedig csak orvos kezébe valók! Mi csak arra ügyeljünk, hogy a sebbe még *több* szenny bele ne kerüljön.

Még egy dologról kell szólnunk: mi az a *tiszta* kötőszerez? Tiszta, a sebészet fogalmai szerint, mindaz, a mi baktériummentes! A kötőszerez baktériummentessé lesz sterilizálás-csirtalanítás által, mely alatt értjük a kötőszerezek hosszú ideig (1—2 óra hosszát) forró gőzben való

Hegedűt, harmonikát, tárogatót, és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA

STOWASSER J.

cs. és kir. udvari és hadsereg-szállító, a Bákócsi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Lánchíd-utca 5. — Gyár: Ontóhási-utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becserélése. — Árjegyzék minden hangszertől kő ön kő detik.

kifőzését, mely eljárás elpusztítja a bakteriumokat. E kötőszert megfelelő módon csomagolják s kibontáskor természetesen a sebre jövő oldalt nem szabad megérinteni, mert az abban a pillanatban elveszti csirtalanságát! Ma már a gazet, gyapotot és pólyát egyben, ú. n. kötőszercsomagban hozzák forgalomba, melyek egy rántásra kinyílnak, s a sérülés igen egyszerű módon beköthető velük. Különösen fontosak ezek a *hadi sebészletben*, hol nem juthat a sérült rövid idő alatt orvos kezébe, s a be nem kötött seb feltétlen fertőződik. Azonban kötőszercsomagot, mely kis helyen elfér, minden egyes harcász magával visz és sérülése esetén saját maga vagy bajtársa segítségével alkalmazhatja.

Ha nincs kéznél kötőszert, szükség esetén a szekrényből kivett (tehát mosásból kikerült, összehajtogatott) zsebkendőt használhatunk, mely lehetőleg megfelel a tisztaság követelményeinek. Ilyenkor a kendő két sarkánál megfogva szétnyitjuk s reáborítjuk a sebre; a lelógó részeket a seb felett összegyömöszöljük (ez pótolja a gyapotot) s egy másik kendővel az egészet ráerősítjük az illető teatrészre!

Különös fontosságu, hogy a csendőrség tagjai a mondottakat megjegyezzék. Ők igen sokszor kerülnek abba a helyzetbe, hogy segítséget nyújtsanak (korcsmai verekedések, megtámadtatások, stb.), másrészt a nép között forogva annak jó tanácsadói lehetnek, azt taníthatják, mit tegyen sérülése esetén. Az *első kötés eldönti a beteg sorsát* s helyes alkalmazásával súlyos betegségeket akadályozunk meg és így emberéletet menthetünk! Természetesen a sérültet bekötés után orvos kezébe juttatjuk, mert azt *kezeleni* egyedül az orvos hivatott.

A katonai büntetőtörvény ismertetése.

Irta: Justus.

(Folytatás.)

A sikkasztás minősítésére és büntetésére nézve a katonai büntetőtörvény a következőképen intézkedik.

Tíz koronánál nagyobb összegnek elsikkasztása a 472. §. szerint büntetett képez, ha:

a) valaki valamely közhivatalánál, szolgálatánál vagy különös felsőbbeségi meghagyásnál fogva rábizott vagyont; vagy ha

b) valaki tűzvész, vízveszély idején, ellenség közelében vagy a kárvallottat különösen ért szorongattatás idején rábizott tárgyat visszatart vagy elsajátít.

Az itt megjelölt módon és körülmények között elkövetett sikkasztások egy évtől öt évig, de ha 200 koronánál több sikkasztatott el, öt évtől tíz évig terjedhető súlyos börtönnel büntetendők a 473. §. szerint.

Sikkasztásban válik bűnössé a 474. §. szerint az is, a ki a 472. §-ban foglalt eseteken kívül valamely rábizott vagyont 100 koronánál nagyobb összegben visszatart vagy elsajátít.

Ez a sikkasztás hat hónaptól egy évig terjedhető börtönnel, ha pedig az elsikkasztott összeg 600 koronát meghalad, egy évtől öt évig, de ha különös súlyosító körülmények forognak fenn, öt évtől tíz évig terjedhető súlyos börtönnel büntetendő.

A tettesen kívül az az egyén, a ki tudva valamely lopott vagy sikkasztott dolgot elrejt, megszerez vagy értékesít, a lopásban vagy sikkasztásban való bűnrészesülésben válik bűnössé és ha tudja, hogy az — a 467. §-nál említett minősülés kivételével — büntetből való, vagy ha a több ízben elrejtett, megszerzett vagy értékesített dolgok összevéve lopásnál 50, sikkasztásnál 100 koronányi összeget vagy értéket meghaladnak: hat hónaptól egy évig, az összegnek, a ravaszságnak és az okozott kárnak nagyságához képest öt évig is terjedhető börtönnel fog büntettetni.

Itt megjegyzem, hogy az örsök közzgazdálkodása vagy gazdasági átalánya kárára esetleg elkövetett sikkasztások a 472. §. a) pontja alapján bíráltnak el.

Figyelmeztetésül megjegyzem azt is, bár a fentebb közöltekből kivehető, hogy a sikkasztás büntetnének tényálladához nem szükséges az, hogy a tettes a kezelése alatt álló vagy rábizott összeget a saját céljaira felhasználja, mert a sikkasztás ismerveit már az is megállapítja, ha ő az összeget a helyett, hogy illetékes helyre fizetné vagy a pénztárba bevételézné, hosszabb ideig jogtalanul visszatartja.

Tévedés elkerülése végett megemlítem még azt is, hogy abban az esetben, ha — mint az már többször előfordult — a bevásárolt cikkek árának kifizetésével megbízott közzgazdálkodásvezető vagy más csendőregyén, mielőtt azt a kereskedőnek vagy más szállítóknak (mészárosnak, hentesnek) kifizetné, vagy az egész összeget, vagy annak egy részét az illetőtől kölcsönkéri és kapja s annak visszafizetését elmulasztja és e miatt feljelentés alá kerül, cselekménye nem sikkasztás, hanem csak az adósságesinálás által elkövetett fegyelmi kihágás lesz.

Ilyen esetek kivizsgálásánál tehát e körülmény, még ha a gyanúsított nem is hivatkozna rá, vagy mentésgűl fel nem hozná, mindig tisztázandó és a jelentésbe felveendő.

Van azonban a katonai büntetőtörvénynek lopással vagy sikkasztással terhelt egyénekre vonatkozólag egy mentő intézkedése is.

A 479. §. szerint ugyanis minden lopás és minden sikkasztás megszűnik büntethető lenni, ha a tettes tevékeny bűnbánatból, jóllehet a kárvallott sürgetésére, mielőtt az ő bűnössége a bíróságnak vagy más felsőbbeségnek tudomására jutna, a tettéből eredő egész kárt önmaga — de nem egy harmadik egyén ő helyette — megtéríti.

Ugyanez áll a bűnrészesülőre is, de ennek minden következménytől való megszabadulására az is elég, ha

Ha fáj a feje ⁷ ne této vázzék, hanem használjon azonnal **Beretvás-pastillát**

mely 10 perc alatt a legmarkosabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára K 1.20. — Kapható minden gyógytárban. Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész Kispeszen. Orvosok által ajánlva. Három doboznál ingy. postai szállítás.

ő a felsőbbség által való felfedezés előtt minden az ő bűnrészesüléséből eredő kárt — a mennyiben az erre eső hányadot ki lehet számítani — megtérítette.

Minthogy pedig «felsőbbség» elnevezés alatt általában elfogadott elv szerint szorosabb értelemben véve a cselekmény feletti ítélkezésre hivatott parancsnokság, tágabb értelemben véve pedig a tisztii parancsnokság értetik, a közigazgatás vagy a gazdasági átalány kárára történt silkkasztások és a bajtársak vagy mások kárára történt lopások felfedezésénél az örs-, esetleg a járásparancsnok nincs jogositva arra, hogy a tettest az okozott kárnak ily módon való megtérítésében megakadályozza, ha annak megtérítésére terhelt azonnal hajlandónak mutatkozik és a kártérítési összeg felett rendelkezik is.

A feljelentést azonban még ez esetben és a kár megtérítése után is meg kell tenni, mert csak a felsőbbség van hivatva arra, hogy az ily módon megtévelyedettnek a bűnét elnézve, őt tovább szolgálni engedje, esetleg mint megbízhatatlannak, a testületből fegyelmi uton való eltávolítása iránt intézkedjék.

A fentebbi (479. §.) szakasz határozata értelmében tehát ha valamely kárvalott a felsőbbségnek a rajta elkövetett lopásról jelentést tett a nélkül, hogy a tettest bár csak távoli gyanuokok után is meg tudná jelölni, a tettes pedig, mielőtt a felsőbbség megtudná, hogy a cselekményt ő követte el, a kárt megtéríti, akkor ő — a tettes — büntetlen marad.

De a büntetés alól való eme mentesítés nem alkalmazható:

1. ha a tettes kötelezi ugyan magát, hogy a kárvalottnak meghatározott idő alatt kárpótlást ad, de az egyezséget meg nem tartja s erre a kárvalott által feljelentetik; vagy

2. ha ezen viszonyok között az egyezés kötésekor az elsajátított vagyonnak csak egy része adatott vissza; vagy

3. ha a tettes az elsajátított vagyonnak egy részét felsőbbségi felfedezés előtt visszaadja s a többire nézve egyezséget ajánl, de a kárvalott egyezségre nem lép s a tettest elfogatja.

E három pontban megjelölt rendelkezések azonban, mint a szövegből is kitűnik, csupán a lopás elbírálására vonatkoznak. (Vége köv.)

ÉRDEKES NYOMOZÁSOK.

A három jómadár.

Írta: Máthé Miklós törzserőmester.

1911. évi márczius 18-án, József-nap előestélyén vagyunk. Langyos tavaszi este borult a tájra; csend van a bábonyi pusztán mindenfelé, csak a sivalkodó bibicz

jajgatása hallatszik imitt-amott a szikes laposok körül, a melybe a buzavetések legelésző vadludak gágogása s egy-egy megzavart gácsér lármaja vegyít némi változatosságot.

Úgy esti 10 óra felé azonban, mikor már a vadmadarak éji koncertje is elhalkult, egyszerre édes, bús dal hangjait hordja szét a pusztán a langyos tavaszi szellő. Hol elhalkul, hol erősebben zúg, csendül a dal, a mint ajtónyíláskor vagy csukódáskor figyeljük meg.

Régi, szép magyar dalok követik egymást. Betyárokról, szerelemről, piros, barna arczu, göndörfürtü, bogárszemü koresmárosnékről van bennük szó, a kik mindénféle jókkal fogadják, kínálgatják, vetett ággyal várják s öleléssel, csókkal altatják a hatalom által üldözött szegénylegényeket.

Majd mikor a hangulat emelkedettebb lesz s a jó kedv és virtuskodás fokozódik, a lólopásra terelődik s hat tinóval, hat csikóval folytatódik a dal, a melyért — meg talán sok más egyébért is — akasztófára kerül a deli betyár.

Már ezekből a nótákból is lehet következtetni a jókedvű társaság tagjainak kilétére s foglalkozására. Sőt a Bábony-pusztán szétszórtan élő tanyai lakosságának nagyrésze csak úgy, hallás utáni figyelésből is, meg tudná nevezni, kik a mulatók. Azt meg, hogy Einél mulatnak, még tán a gyerek is tudja.

Csatai József ugyanis közismert alak a bábonyi, peszéradaesi, tatárszentgyörgyi pusztákon. Köztudomásu az is, hogy szeret jökat mulatgatni, híres névnapokat tartani, a melyeknek vagy előbb, vagy utóbb, de bizonyosan más fizeti meg az árát.

Ezuttal három jó barátja van nála.

Berkes József bugyi lakos az egyik. Ismeri Ócsától kezdve Szabadszállásig minden valamirevaló csendőr, vagy hirtől, vagy személyesen. Sok bosszuságot okozott már hol az egyik, hol a másik örsnek holmi tehének, lovak vagy sertések és birkák megbizás nélküli elszállításával.

Hasonló hozzá és nem kevésbé ismeretes alak Juhász János, a ki szintén szivesen látott vendége Csatai Józsefnek.

Petró János, a harmadik vendég, már túltesz a két előbbin, de még a házigazdán is. Az előbbieknél vagy a községben vagy a pusztán, de van rendes lakása mindnek. Petrónak nincs. Ő ezt főtöslegesnek tartja. Neki — mondhatnók — a Kárpátoktól az Adriáig akád ismerőse, jóbarátja és szállása mindenütt, de különösen otthon van az imént említett pestmegyei nagy pusztákon. Szivesen látott vendég e honhazában mindenfelé, mert ha érkezéskor nem is kedveskedhetik ajándékkal, bizonyos, hogy később gavallérosan megtízét a vendéglátásért.

Meg aztán diszére válik akármelyik vendéglátó háznak. Akár gazdatisztnek adja ki magát az ismeretlenek

BUTOR

késszónaért v. részletfizetésre legjutányosabb áron
EBHENTREU ÉS FUCHS TESTVÉREKNÉL
 BUDAPEST, VI., TERÉZ-KÖRÚT 8. SZ.
 Képes árjegyzék ingyen. :: Telefon 68—59.

BUTOR

előtt, akár mint passzionatus vadász bukkan fel valahol, úgy rubázkodás, mint viselkedés tekintetében megállja a helyét.

Ekkor pedig éppen elemében volt a jeles férfiú, mert kevés idővel azelőtt lett feltételes szabadságra bocsátva öt és fél évi fegyházbüntetéséből. S bár e szabadságát a fővárosban rendőri felügyelet alatt kellett volna töltenie, ez a törvényes korlátozás semmiképen nem tartotta vissza attól, hogy kebelbarátjához József napon kiránduljon.

Ez ugyan, mint később kiderült, csak mellékezel volt. A kirándulás ezéja tulajdonképen az volt, hogy említett barátaival találkozá, valahol egy jó fogást csináljanak s egy kis pénzmagra telessenek szert.

Világos kivirradtig tartott a mulatság, azután jól megérdemelt nyugalomra tért a jeles társaság. És csak napszállat után hagyta el a három jó madár a vendéglátó hajlékot.

Másnap, 20-án, kora reggel már ott volt Seress Gyula peszérpusztai bérlő küldönce a peszéradacsi örsön és bejelentette, hogy akkor éjjel a bérlő 20 darab, 4000 K értékű tenyészkozóját ismeretlen tettesek elhajtották.

Mészáros István örmester örsparancsnok vette át a panaszt s egy óra sem telt bele, már a lopás színhelyén volt csendőreivel.

Megállapította, hogy az akol ajtajáról egyszerűen lecsavarták a tettesek a lakatot. A majorban senki se vette észre az éjjeli műveletet, csak reggel rémüldözött a cselédség, mikor etetéshez készülődvén, hiült helyét találták a drága fajsértéseknek. Nyomozták is egy darabig, de a major közelében elhuzódó hosszú, széles és mélyvizű érnél elvesztettek minden nyomot.

Ugyanigy járt a járőr is. Bizonyosnak látszott tehát, hogy a tettesek áthajtották a sertéseket a sok helyen mellig is érő vizen, nem riadva vissza a hideg fürdőtől sem.

Átkeltek tehát az ér másik szélére a csendőrök is és ott keresték az elvesztett nyomot. Lovagoltak jobbra-balra, de bizony egy óra is bele telt, míg az áthajtás helyétől mintegy négy kilométernyire felfedezték a nyomok folytatását az ér szélén. Ekkor jöttek rá, hogy a tettesek nem hajtották át a sertéseket egyenesen az éren, hanem hosszában úsztatták egészen a jelzett helyig, ott eresztették ki a szárazra.

Mészáros örmester már jól ismerte örskörlete területét, s jól tudta, hogy a tettesek csak Bugyi község felé vagy a Szunyog-pusztának, esetleg Bankháza-pusztá irányába, de mindenesetre Budapest felé vehették az utat. De bármelyik irányt választották is, jó darabon egy hosszú, két ér által határolt földnyelven kellett haladniuk, s ha csak Bugyi községben meg nem huzódtak, reggelig más községet nem érintettek.

Mínt hogy pedig Bugyi községben semmi nyomra nem

talált, táviratozott a kiskunlaczbázaí örsnek, s aztán követte a járőre egy részének ugyanebbe az irányba irányított utját, miközben találkozott az alsódabasi örs egy, más ügyben ugyanezen a tájékon nyomozó járőrével.

Ekként három járőrbe szétválva, Kiskunlaczháza irányában nagy szelességben haladtak előre s így puhatoltak, kérdezősködnek az utba eső tanyákon a tettesek és sertések után.

Mészáros örmester jól számított, mert már a kiskunlaczbázaí határban eredményes nyomra bukkantak.

Egy B. J. nevű gazdaember tanyáján ugyanis, — a kiről vagyoni állapotánál fogva semmiképen nem volt feltehető, hogy orgazdaságra vetemedjék s a járőr kérdéseire tagadta is, hogy a tetteseket vagy a sertéseket látta volna, — míg a járőr vele beszélt, a kazlak felé eső sertésakolból kieresztettek nyolcz darabot a keresett sertésekből, a melyek nagy robajjal szaladtak neki a közeli reparakásnak.

Mészáros örmester ugyan minden tehetőségét latba vetette, hogy nevezettre az orgazdaságot rábizonyítsa, de ez nem sikerült neki sem ekkor, sem a további nyomozás folyamán.

A nyolcz darab sertést a kiskunlaczbázaí községhezán átadva, tovább nyomozott a járőr s pár órával később már a virágperegi határban Erdős Bálint csösznél öt darab sertést találtak fel s itt állapították meg azt is, hogy Juhász János hajtotta ezeket a csöszhöz, a ki minden lelkiismeretfurdalás nélkül vette birtokba a könnyen került jószágot.

Egy tettes tehát volt már, a ki ugyan a legbecsületesebbnek látszó őszinteséggel ismerte be a József-napi murizást, de azt már tagadta, hogy a lopásban része lett volna; azt állítván, hogy a mulatságról hazafelé menet bitangságban találta az öt koczát s mint talált jószágot, csupán meg gondolatlanságból adta el a csösznek, mint jó ismerősének.

Tovább nyomozva Sári községben újból két darab sertést talált a járőr az utcán bolyongva. Erről semmiképen nem tudták megállapítani, hogy kitől hocsátották ki, pedig nyilvánvaló volt, hogy a járőrök megérkezésének híre terjedvén, valamelyik orgazda csapta ki a Berkestől hozzakerült sertéseket.

És ez annál bizonyosabb volt, mert ugyanitt szemtanuk bmondásából megállapították azt is, hogy Berkes egy parasztkocsin öt sertést szállított az úgynevezett pesti uton, ennek azonban a legszorgosabb nyomozás mellett sem tudtak ekkor nyomára akadni s csak több mint egy év múlva derült ki, hogy Sorokéárpéteribe vitte őket s ott mint saját tulajdonát, még aznap egyenként eladta. Ő maga pedig kereket oldott és jóval később, Budapesten, mint alkalmatlan idegen került kézre, de ekkor is nagyon nehezen, mert valahányszor kereste

Valódi tajtékipipák, szipkák

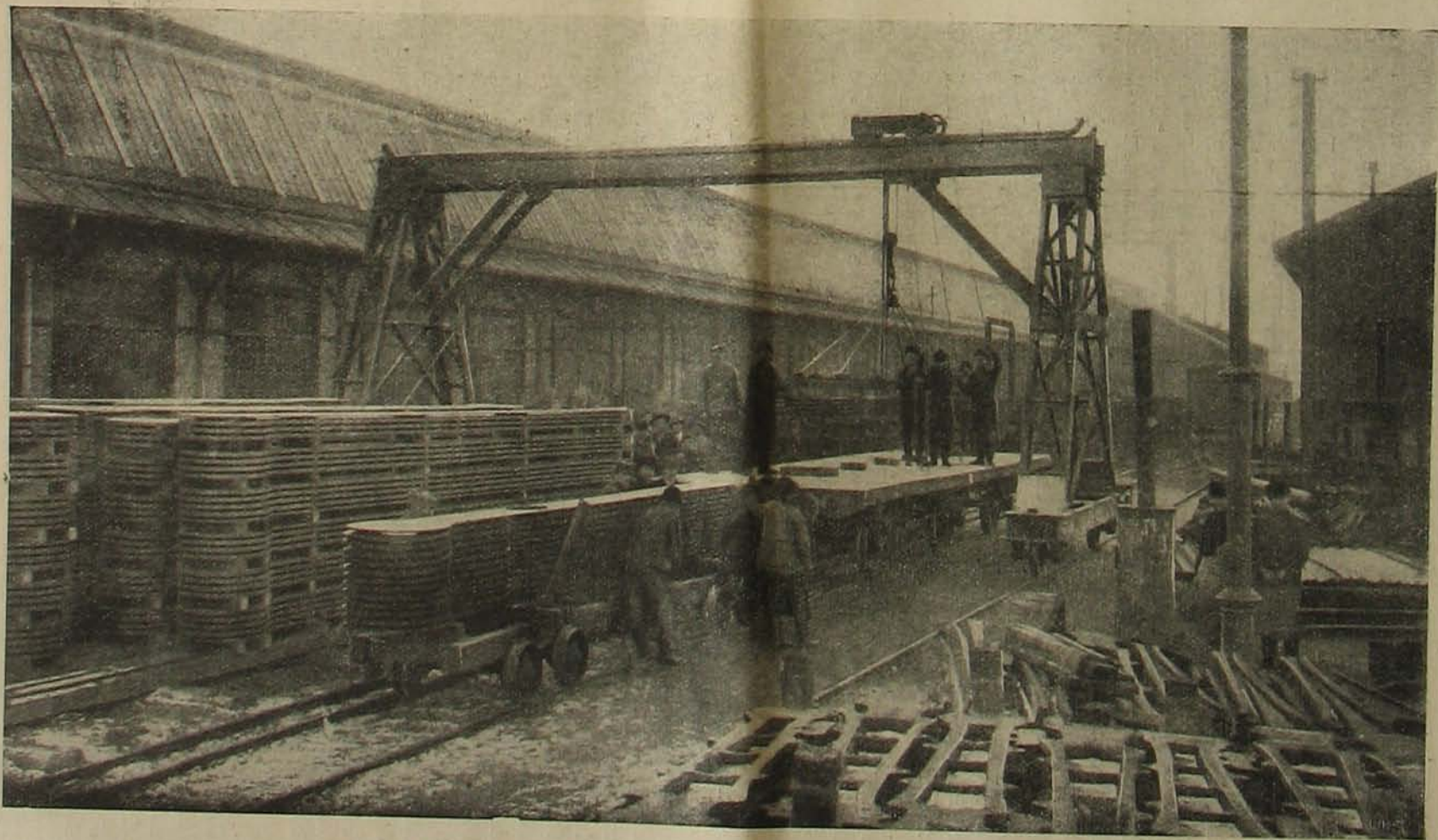
■ valamint az összes dohányzó-eszközök legjobb minőségben és legolcsóbban kaphatók

SCHWARTZ FÜLÖP UTÓDÁNÁL,

Szegeden, Károly-utosa 6. — Alapított 1866-ban.

Csendőrség részére előnyös részletfizeséssel kedvezmény! Kívánatra képes árjegyzékkel valamint örsöknek választékkal szolgál.

A Lánczhíd új részeinek vasuti kocsikba rakása a diósgyőri vasgyárban.

Mészáros őrmester, bejelentett lakását akkorára mindig elhagyta, de végre mégis hurokra került.

Az elegáns Petró Jánosról azonban soká nem tudott semmit a krónika. A rendőri felügyelet alól szépen kivonta magát, de azért — mint elfogatásakor báismerte — szökésben léte idejének nagyobb részét a fővárosban töltötte. Volt fuvaroskocsis, lóhajtár s más ilyesféle. Mikor pedig megunta itt a levegőt, vagy szorult a kapuzája, ki-kirándult a már említett pusztákra, hol rövidebb, hol hosszabb időre, üdülni.

A környékbeli őrök állandóan nyomozták ugyan, de jó összeköttetéseinél fogva mindig meg tudott menekülni az utána nyomozó csendőrök elől.

Egy ilyen pusztai kiránduláskor azonban őt is utólérte a nemezsis. Mint elegáns Nimród került kézre.

Tóth József járásőrmester, alsódabasi őrparancsnok ugyanis 1911. év őszén, egy sötét, ködös hajnalon, valami jószáglopás ügyben nyomozva, az apaji és űrlői puszták határán találkozott Petró Jánossal.

Szürke gazdaszínhában volt s prémes galléru télikabátjáról ítélve, bárki is gazdasági ispánnak hitte volna. A járásőrmester sem ismerte fel a nagy ködben, mikor egymásra bukkantak.

Kérdőre vonta tehát, hogy mi a neve, és mit keres egyedül e gyanús vidéken. Petró természetesen hamis nevet mondott, s hozzátette, hogy rokonánál, az űrlői csárda koresmárosánál volt pár napra látogatóban és a környéken vadászgatott; ezuttal pedig a dömsödi állomásra indult, de a nagy ködben eltévedt.

— Mutassa kérem a vadászjegyét! — szólította fel a járásőrmester a mentegődőt.

— Nincs vadászjegyem! felelte — Petró, — mert mint vendég, a rokonom fegyverével vadásztam csak.

— Menjünk hát vissza a csárdába, majd ott a koresmáros igazolni fogja az előadása valóságát! — fejezte be a járásőrmester a párbeszédet s mindjárt meg is indultak a csárda felé.

Petró látta, hogy nincs szabadulás a lovas járók elől, hát megoldódott a nyelve, mielőtt a csárdában telepleznék, mert hiszen jól ismerték ők egymást a járásőrmesterrel, s ő felismerte mindjárt utóbbi, és azt is tudta, hogy a járásőrmester is mindjárt rá fog ismerni, mihelyt lámpavilágnál meglátja. Hogy tehát ezt megelőzze, menetközben egyszerre megszólalt:

— Hát nem ismer rám járásőrmester úr? Én vagyok a Petró Jancsi!

— Te vagy, Jancsi! — szól a járásőrmester, — azt hiszem, ennek a találkozásnak nem mind a ketten örülünk.

— Mindegy már neked járásőrmester úr; előbb-utóbb ugyis ez lett volna a vége; meg aztán beteg vagyok én nagyon s így legalább lesz téli szállásom és gyógykezelés alá kerülök! kesergett az álvadász, míg a csárdához értek.

Nagyon természetes, hogy a koresmáros nem vállalta rokonának, a minthogy nem is volt az; és valótlannak minősítette a vadászatot is, a minthogy az is volt. Sőt kiderült, hogy ezuttal is egy jó czimborájával: Sipos Miskával bizonyos tehénlopási ügyben járt a pusztán, de mielőtt belefoghattak volna, megzavarták őket.

Sipos Miska ugyan tagadta ezt; de ő róla feltehető volt, hogy maga sem hiszi, a mit mond.

*

Mészáros őrmester helyismerete alapján így került meg pár nap alatt az ellopott sertések legnagyobb része: s a tettesek kilétét is megállapítván, habár ügyes előrelátásból el is váltak azok egymástól, de a folytatólagos nyomozások során mégis kézrekerültek s közös sorukat el nem kerülhették.

ÁLTALÁNOS ISMERETEK.

A déli sarkon át.

Shackleton, a híres délsarki utazó nem régiben Amerikába érkezett, hogy ott tudósokkal, szakértőkkel tanácskozzék legközelebbi délsarki expedíciójáról s hogy kiszemelje a nagyszámú tudós jelentkező közül azokat, a kik expedíciójához csatlakozni fognak. A mai kor legnagyobb felfedezője, a leglázásabb tevékenységgel, telve nemcsak lelkesedéssel s még több bátorsággal s reménységgel fogott hozzá az expedíció szervezéséhez, sőt a mint legutóbb nyilatkozott, már csaknem teljesen megállapította az úti tervet s kijelölte azokat a feladatokat, a melyeknek megoldását az expedíciótól várja.

A sarki kutató-útnak főképe az a célja, hogy keresztül hatoljon a déli sarkvön a délsark érintésével, tehát a Weddell tengertől a Ross tengerig haladjon. E távolság 1700 földrajzi mérföld s az a terület, a melynek földrajzi viszonyait, floráját, faunáját tanulmányozni akarja, legalább 5.000.000 négyzetmérföld. Úgy hiszi Shackleton, hogy meghatározhatja a mágneses déli sarkot s megállapíthatja, hogy a Viktória-föld hegyei folytatását képezik-e a dél-amerikai Andeseknek.

Az expedíció október elején fog indulni Buenos Ayresből s a 78-ik délkörig előrebaladva a hajóval partra száll. Ha innen minden baj nélkül indulhatnak előre, azt hiszik, hogy legkésőbb márcziusra a délsarki kontinens Ross tengeri partjára érhetnek át. A hajók nem maradnak a sarkvön, hanem visszatérnek Dél-Amerikába. Az egyik hajó a Weddell tenger kikötő helyére fog a tavasszal felmenni, hogy felvegye az expedíció ama részét, mely az amerikai oldalon maradt s kelet és nyugat felé tett felfedező kirándulásokat. Az expedíció másik fele azalatt áthatol a Ross tenger partjára s ide várja a hajót, hogy azzal New-Sealandba meheessen, hová legkésőbb áprilisban érkezik majd meg.

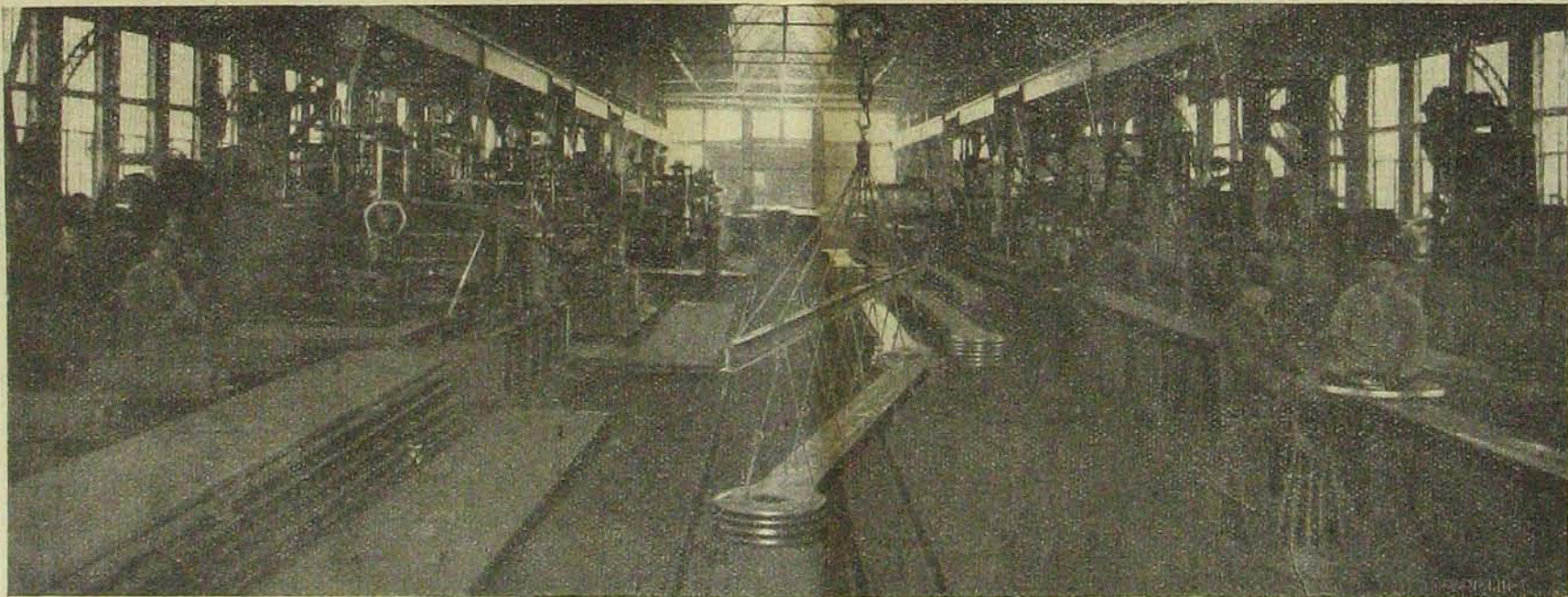
Természetesen ugyanakkor, mikor az expedíció elindul Dél-Amerikából, New-Sealandból is délre bocsátkozik egy hajó, majd a sarki kontinensen kikötve, számonokon eleséget s tüzelő anyagokat fog felszállítani körül-

ELŐSZÖR,
MÁSODSZOR,
HARMADSZOR,

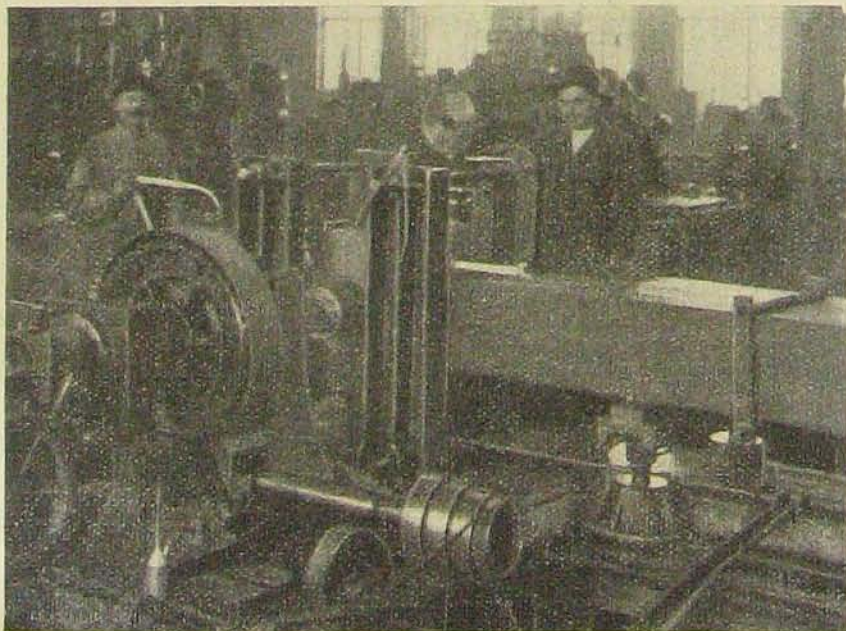
létszám nem kell igénybe venni a Gyarmati-féle Universal Balzsamot, mert legtöbbször már az első esetben segít fejfájás, gyomorégés, felfúvódás, májfájás, sárgaság, epekövesség, székrekedés esetében. Étvágya visszatér. Azonnal rendeljen 12 üveggel 5 koronáért.

Gyarmati Emil gyógyszerésztől, Baja, 121. sz.

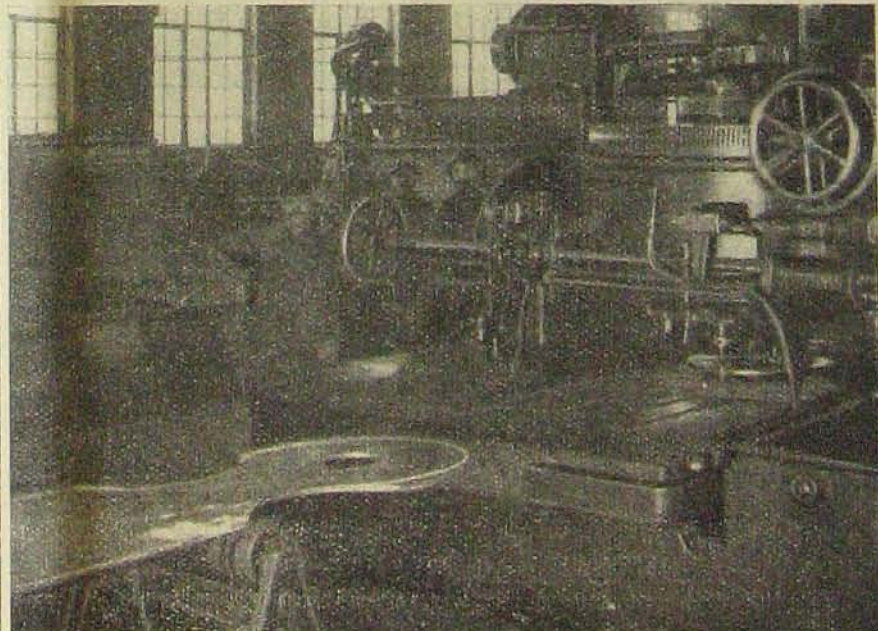
Próbáln egy üveggel is kaphat, ha 1 koronát előre beküld.

A láncztagok megmunkáltatása. (Jobbról látható a láncztagok reszelése.)

A láncztagok együttes furása.

A láncztagok megmunkáló műhelye.

A láncztag körülmaratásán.

belül a 83. délközön felfedezett alkalmas helyre, hogy mikor a sarkról alábozsátkozó expedíció oda ér, készen várja minden.

A mint az előkészületekből látható, ennél pazarab-
bul, szakszerűbben felszerelt expedíció még nem indult
soba sem a sarkokra, a mellett, hogy tökéletesen el lesz
látva a tudományos műszerekkel, magával visz több
szikratáviró berendezést, a melynek készülékei a zse-
bekben is elférnek a melyekkel körülbelül 300 mért-
földre lehet távirni. Két repülőgépet és mozgófényképező
gépet is magával visz az expedíció mindkét része.

A sarki kutató út költségeit Shackleton legalább
250,000 dollárban hiszi megállapíthatónak. Ezt az össze-
get a bátor kutatónak egyik barátja nyújtja, kinek ne-
vét még nem hozták nyilvánosságra. Hogy az expedíció
teljes programját véghez lehessen vinni, Shackletonnak
még 100,000 dollárra volna szüksége. Bár nem fog győ-
tést rendezni, de azért szívesen vesz ily célú ajándé-
kokat önzetlen mecenásoktól. Shackleton már régen
elindulhatott volna a sarki útra, ha az a hiányzó 100,000
dollár birtokában lett volna. Mivel azonban hazajövet
idejét nem vagyonszerzésre, illetőleg az adósság kifizet-
ésére szükséges pénzösszeg megszerzésére akarja fordí-
tani, nem indul addig el, míg ezt az összeget nem
látja biztosítva.

Az expedíció két hajóhól fog állani. E két hajó uta-
sai a legénysége együttesen 42 ember lesz, a hajók olaj-
jal tülnék, el vannak látva szükséges medenczékkel, kot-
reczekkel, hogy az állatvilág eddig ismeretlen példányai-
ból is el lehessen hozni a sarkövről. Az expedíció 120
sarki kutyát visz magával. A kutyákat útközben levág-
ják a megéttetik egymással, mert máskép nem lehet étel-
mezésükről gondoskodni, úgy, hogy mikor a Ross ten-
gerhez érnek, talán egyetlen kutyájuk sem lesz már.

*

Csalások a posta segítségével.

Amerikában nem érdektelen ügyben indítottak vizs-
gálatot a évek óta tartó figyelmes adatgyűjtés után meg-
állapították, hogy a postát milyen óriási mértékben hasz-
nálják fel a csalók működésük közben.

Igy például biztos adatokkal kimutatják, hogy a
gyanútlan közönséget az elmúlt két esztendő alatt 129
millió dollárral károsították meg olyan svindlerok, a kik
a posta révén, levelezés útján működnek. Ez a meg-
bízható forrásból eredő adat annyira megrázkóztat-
ta a postahatóságokat, hogy a legszigorúbb, leggyöke-
resebb intézkedéseket készülnék tenni ellenük.

Nagy mértékben ki akarja használni a kormány
azt a jogát, hogy megtagadja a postai szállítás kedvez-
ményét mindazoktól a személyektől és cézekektől, a mely-
eknek működését a gyors meggazdagodásra való törek-
vés, vagy hamis ígéretek a hasonló eszközök jellemzik.

Az e fajta szédelgéseknek a megakadályozása a
hűtető bíróságok támogatásának igénybevételével, —
hatástalannak bizonyult, a mint azt a postaiügyi minisz-
terium főügyésze W. H. Lamar most közzétett évi jelen-
tésében kijelenti.

„A büntényítő eljárás szükségképen igen lassú —
mondja a jelentés — a felebbezések a más ilyen esz-
közök révén az ítélet végrehajtását hosszú időre el lehet

balasztani, a mely idő alatt a szélhámos vállalatok
vagy magánosok folytatják üzemeiket a búsás zsákmányt
kaparnak össze.

Sok esetben a büntetés valami jelentéktelen pénzbir-
ság, a mi korántsem tartja vissza a szélhámosokat attól,
hogy működésüket folytassák. Az ilyen hirságot búsás
jövendelműkből könnyen tudják fizetni.

A főügyész rámutat arra, hogy ha a posta meglagadja
az ilyen kétes vállalatok küldeményeinek továbbítását,
vagy megbélyegzi azokat, úgy a szélhámosok nem sike-
rülhet, mert a címzett fogja tudni magát mibe tartani,
látva a horitékon a posta jelzését: „csalás”.

A jelentés szerint az ország minden részéből foly-
tonosan jönnek tudakozódások a postamesterektől a mi-
niszteriumba, hogy mit csináljanak a sorsolási üzletek
leveleivel a más hasonló, nyilvánvalóan a közönség ki-
zsákmányolását célzó levelekkel. Egyes külföldi sors-
jegyarúsító cégek ugyanis még mindig özönével küld-
dik a leveleket amerikai felekhez. A postahatóság eddig
74 ilyen czég leveleinek a továbbítását tiltotta meg.

Az újabb, sokkal szigorúbb intézkedések bevezetésétől
nagy eredményeket várnak.

KÉPEINKHEZ.

A készülő új Lánczhid.

Hatvanöt év alatt a Lánczhidon is beteljesedett ama
magyar közmondás jelentősége: „A vas is megvásik idő-
vel!” Ennek a maga idejében világhírű alkotásnak
kovácsolt vashól levő szerkezete a rázkódtatástól a
időjárás behatásaitól szemérmessé vált a e miatt restau-
rálni kell.

A czélból február 1-én el is zárták a forgalomtól a
megkezdtek a leszerelését, hogy a jövő év végéig telje-
sen új alkatrészekkel cseréljék ki minden vasrészét. Ne-
hogy pedig a leszerelés után várni kelljen az új alkat-
részekre, a diósgyőri vas- és aczelgyárban már a mult
év elején megkezdtek az új láncszemek a egyéb tarto-
zékok készítését.

Az új Lánczhid ugyanis külső alakjában teljesen ha-
sonló lesz a régihez. Mindössze annyit változtatnak
Tierney William Clark örökbecsű alkotásán, hogy az
eddigi 3 1/2 méter hosszú láncszemek helyett most 7 m
és 20 cm hosszúakat készítenek a hogy az új felszere-
léssel megmerevítik az összekapcsolt láncszemeket a
nem fogjuk többé érezni a hid hintaszerű mozgását.

A gróf Széchenyi István kezdeményezésére készült,
most már műemlékszámba menő alkotás tehát megúj-
horva, tovább fog állani a régi formájában a hirdetni
fogja „a nagy magyar» emléket még hosszú századokon
át. De ne felejtsek ezt fogja hirdetni, hanem azt is, hogy
az erős akarat csodákat művel. Mert épen gróf Széchenyi
István erős akaratának köszönhetette hazánk fővárosa,
hogy ez a hid létesülhetett alban a korban, mikor ná-
lunk még mesebélő képzelődésnek hitték az emberek
egy ily kolosszális mű felépítésének lehetőségét. Sőt
egyenösen ki is nevelték vele az örökemlékü főurat,
mikor a mult század elején, 1828—29-ban szal a terv-
vel állott elő, hogy a Dunára egy hatalmas hidat kell
építeni a ekként összekötni a két testvérvárost. És az

GYERÜNK CSAK !!
BÉLYEGPÉPET ÉS LEVELET FÜVÖS HANGSZERT
CÍMPELJUTÓ ORÁT, ÉKSZERFELET, REVOLVERT, LÁTSZÓVET,
TÖRTÉNYKÉPEKET, OPTIKAI HANGSZERT,
CÍKKEIT, VESZKÉRTÉK TUDÁS HÉSZETÉRE IS.

SZÁNTÓ LAJOS
NEM TUDATÁR ÚJ
NEM JÁRÁS BEJÁRÁS II
JÓ HIRNEVÜ GÉDEM
KÉSZÍTÉSEK MINDENRE!

GYERÜNK CSAK

Csendőr urak személyes jó ismerő-
sükhöz és régi üzletbarátjukhoz

SZÁNTÓ LAJOS-hoz

BZEGEDRE, (városi bérház) vásárolni!!!

Csendőrségi strapa kerékpárt és varrógépet,
hangverseny grammofont és (inon) „Angyalos-
lemezt, Pethő tónék áll. bezzelgőpépet, cimbalmot,
harmonikát, oratórát, tamburicát, óráit, ékezes-
félet, önbortváltót, villanyos kézi és szablamű-
látszóvet, revolvert, konyhaeszközöket és háztartási
tárgyakat. — Nagyon kedvező részletfizetésre!
Képes nagy készletem minden küldeml

1832—33-iki országgyűlésen is csak nagy erőfeszítés mellett tudták megszavaztatni a hid építésére vonatkozó törvényt, pedig már akkor a kész tervezet be is volt terjesztve a nádorhoz.

Hazánkban természetesen még ekkor híre se volt egy olyan vasgyárnak, a melyben a hid szerkezetét elkészíthették volna s így Angliában kellett azokat előállítani. Így aztán csak 1842-ben kezdték meg a hid építését, a mikor is augusztus 24-én történt meg pompás ünnepség keretében az első alapkövetése. Hét esztendeig épült a hid s 1849-ben november 21-én adták át rendeltetésének.

Az új felszerelés, mint az egyidejűleg bemutatott képek is igazolják, már munkában, sőt nagyrészen készen és szállítás alatt is van s így biztos kilátás van rá, hogy a tervezethez képest a jövő év végén megújítva, megfiatalodva fog előttünk állani a koránál fogva már öregnek nevezett Láncrihid s a diósgyőri vasgyárnak lesz az érdeme, hogy rajta a magyar ipar termékét nézheti a magyar az utolsó szegig.

HIREK.

Adomány. Graefl Jenő poroszlói földbirtokos, abból az alkalomból, hogy a tőle ellopott két lovat a csendőrség ismét birtokába juttatta és a büntetéseket elfogva a bíróságnak átadta, a létesítendő csendőrségi internatus alapja javára 200 koronát adományozott.

Egy csendőr megsebesítése. Kovács József edelényi örsbeli csendőrt, ki február 14-én este 9 óra tájban, séta közben hat csendzavaró bányamunkást csendre intett, Vanyó Pál és Suszter Péter bányamunkások megtámadták és fejét bányalámpással beverve, súlyosan megsebesítették. Kovács csendőr támadói ellen kardot használt és azok közül Susztert fején és balkarján megvágva, szintén súlyosan megsebesítette. A tettesek az edelényi örs által elfogva, a bíróságnak átadattak.

Megfagyott csendőr. Puskás Mibály csendőr, január 26-án délután, a szárny székhelyéről örsére bevonulandó, miután attól tartott, hogy az akkor uralgott nagy hidegben a neki különben illetékes előfogaton megfázik, gyalog indult el Hosszúfaluból az onnan 13 kilométerre fekvő garcsinvölgyi örsre. Menetközben azonban ráesetledvén, az utat eltévesztette, a mit csak mintegy másfél órai gyaloglás után vett észre. A helytelen utról visszatérve, ismét rossz utra tért, a mit megint csak hosszabb idő és gyaloglás után vett észre. E kettős kudarcz után, most már a mezőkön át, ut nélkül — toronyirányában — igyekezett Garcsinvölgy felé, de mielőtt azt elérte volna, az egy méternyi magas hóban hajnalig való törtetés után, az örstől mintegy 2 $\frac{1}{2}$ kilométer távolságban, teljesen kimerülve, leült a hóba pihenni és ott elaludt. Reggel öt órakor két türkösei paraszt, kik az erdőbe igyekeztek, teljesen megdermedt állapotban akadtt rá Puskás csendőrrre, kit szánra téve, az örsre szállították, hol az örsparancsnok fűtetlen szobában hóval öt addig dörzsölte, a míg magáboz tért. Puskás csendőr két napi orvosi kezelés után a brassói cs. és kir. csapatkórházba szállíttatott, a hol jelenleg is gyógykezelés alatt áll. Fagyása másodfokának találtatván, teljes felgyógyulása remélhető.

Kérelem. Németh Imre, Gerebenc községben (Temes vm.) állomásozó csendőr, kéri az 1911. és 1912. években vele a VI. kerület beledi örsén együtt szolgált Vörös Miklós és Komjáti Pál csendőröket, hogy czimüket fontos okból kifolyólag közöljék vele.

KÜLÖNFÉLÉK.

A szőkek és barnák. Az Éjszak-amerikai Egyesült Államokban évente 110,000 válás történik. Ki ebben a bibás? A szőke nők — bangzik rá a különös felelet. Egy amerikai újság állítja ezt, miután több jeles amerikai jogászt, a válópörök specialistáit meghallgatta. Alaphoz érkezett jelentések szerint az elvált asszonyok kilencztizedrésze a szőke nők sorából kerül ki. A new-yorki törvényszék Amerikaszerzte ismert egyik bírása, Giegerich az utóbbi időben 220 válópörben hozott ítéletet és 210 esetben szőke nőt mondott ki a válásban bibásnak. Az ő véleménye szerint a szőke nők veszedelme Amerikára nézve sokkal nagyobb, mint a fekete veszedelem (a néger kérdés). Szókimondásban annyira megy Giegerich bíró, hogy minden szőke bomlokára táblácskát tétetne ezzel a fölirással: — Vigyázat! Veszedelem! Mikor megkérdezték a bírót, mi lehet ennek a ténynek az oka, ámbár a szőke és a barna nők egyforma számban vannak az amerikai asszonyok között képviselve, — azt a választ adta: — Nem tudom, de ez nem változtat azon, hogy csakugyan így van. Kedvezőtlen véleményt nyilvánított a szőke nőkről Hermann L. Rooth new-yorki ügyvéd, a felsőbb társaság keresett válópör-specialistája is. Bőséges tapasztalata alapján ő is arra az eredményre jutott, hogy az általa folytatott válópörök 92 százalékában szőke nő volt a bibás. Rooth a szőke nő lelkutajdonságairól is lesújtó kritikát nyilvánít, a mennyiben megállapítja róla, hogy hiú, ingadozó, szereti baulvarolnak neki. Egy ismert színigazgató azt a megfigyelését közli a lappal, hogy a szőke színésznők a drámai művekben rendszerint az intrikust, vagyis annak a nőnek a szerepét játsszák, a ki vetélytársait könyörtelen erélylyel elgázolja, míg a szanalomraméltó nő szerepében, a ki jó szíve révén lény vesztessé, a barna nők alakítása válik ki. Az igazgató a színésznők magánéletéből is sok basonló tapasztalatról számol be. Honnan és hogyan támadt mégis a szőke nő szelidségéről szóló közhit? Bizonyára a festők bibásak benne, a kik a szenvedő nő arca fölé szőke hajat rajzolnak, de csak azért, — állítja az amerikai lap, — mert a világos hajszin hatásosabb. Georg Robinson válópör-ügyvédnek megfigyelése is érdekes. Szerinte ha barna nő hibájából mondja is ki a bíró a válást, az asszony vissza tudja volt férjét hódítani, de a szőke csak nagyritkán. A kérdés eldöntésénél figyelembe kell venni azt is, hogy a barna nő házassági reménye kisebb a szőkéénél, amazok nagyobbik fele rendszerint pártában marad, tebat kisebb számmal szerepelhet csak a válópör-statisztikában.

A Viktória király kutyái. Anglia néhai nagy királynője, Viktória, nagy állatbarát volt s most egyik angol újság megemlékezett arról a szeretetről, mellyel a királynő a kutyái iránt viseltetett és megjegyzi, hogy az a rendkívüli gondosság, a melyben manapság Angliában és Amerikában a kutyákat részesítik, keletkezésében Viktória királynőre vezethető vissza. A királynő már 22 éves korában, 1841-ben, 50—60 kutyája számára külön istállót építtetett, a melynek közepén együletes emelvény készült a királynő számára, a ki naponként megjelent kedvenc állatai körében, hogy táplálkozásukat személyesen ellenőrizze. Az állatok reggelire tejbe áztatott kétszersültet, délben kenyér- vagy huslevest, főzeléket és vagdalt borju- vagy marhabust, csemegének pedig édességeket kaptak. A megbetegedett állatokat a kutya-kórházba szállították, a hol külön e célra alkalmazott állatorvosok gondoskodtak gyógyításukról és ha

a gondos óvintézkedések ellenére mégis elpusztult valamelyik kutya, akkor a királynő jelenlétében ünnepélyes menetben kísérték a virágokkal és lombokkal gazdagon díszített temetőbe, a hol a királynő különös kedvenceit művészi mauzoleumokban temették el.

A világ legnépesebb városa. Az amerikaiak azt állítják, hogy míg nagy New-York lakossága 5 millió 476 ezer 966, addig Londoné csak 4 millió 518 ezer 191. A londoni «Times» vitába száll velük s rámutat arra a tényre, hogy ebben a számításban csupán a közigazgatási London van felvéve, a mit csak önkormányzat szempontjából lehet külön egységnek venni. Ez azonban minden oldalról körül van véve szorososan olyan helységekkel, a melyeknek együttes lakossága megbaladja a 3 milliót s a kiket épen olyan londoniaknak kell tartani, mint azokat, a kik a belvárosban laknak.

Rámutat a Times arra is, hogy nagy London sokkal egységesebb, mint Greater New-York, s amannak tulajdonképen — a hiteles adatok szerint 7 millió 411 ezer 885 lakosa van. New-York tehát még mindig két millióval van távol attól a céljától, hogy a világ legnépesebb városa legyen.

Még ha feltesszük azt is, hogy Jersey City és Nuyork természetes mellékképződményei New-Yorknak, noha attól egy áthidalhatatlan csatorna választja el őket — Nagy New-York még akkor is 750 ezerrel marad Nagy London mögött.

Bármint tekintsük is a dolgot — állapítja meg nagy meglepéssel a londoni ujság — mégis csak London a világ legnépesebb városa. Lehet azonban, hogy a vezető szerepet nem fogja tudni sokáig megtartani, mert az tagadhatatlan, hogy New-York fejlődése, növekedése, egészen kivételes példanélküli. London évszázadok óta igen népes város, már 100 esztendővel ezelőtt is több lakosa volt egy milliónál, a mikor New-Yorkban alig laktak hatvanezren.

Museum a vasúti vonatokon. Az orosz vasútigazgatóságok elismerésreméltó módon vesznek részt a tuberkulózis ellen való küzdelemben, a mennyiben értékes szerveket küldenek a küzdelembe. Most ismét egy vasuti kocsiban berendezett tuberkulózis-vándormuseumot létesített. Az orosz vasutaknak ez a negyedik tuberkulózis vándormuseuma és valamennyinek a berendezése mintaszerű. Pullman-rendszerű kocsik vannak museumszerűen berendezve, a melyeket azután állomásról-állomásra szállítanak, mindenütt néhány napig vesztegelnek és ez alatt részben a vasuti alkalmazottaknak, részben az illető hely lakosságának tartanak bennük oktató és fölvilágosító előadásokat. Ezek az előadások szemléltető táblázatokban ismertetik a tuberkulózis elterjedését nemcsak Oroszországban, hanem más államokban is, foglalkoznak a tuberkulózis okozta szervezeti elváltozásokkal és végül ismertetik azokat a tudnivalókat és védekezési szabályokat, a melyek alkalmasak fertőzéstől való megóvásra. A vasuti museumok vetítőképes előadások tartására is be vannak rendezve.

Százötven kilométeres alagút. Hét esztendei munka után majdnem teljesen elkészült már a világ legnagyobb alagútja, a mely az Adirónax-hegy alatt vonul el és hossza százötven kilométer. Hét éven át huszonezer ember dolgozott az alagút fúrásán s az utolsó munka — mint Newyorkból jelentik — a minap fejeződött be. Száz font dinamittal felrobbantották a Catskiel-hegyet s erre ötszáz millió gallon víz tódult be, a melyet hamarosan el is vezettek. Most már csak a hegyfalak kigyénegetése van hátra. Hetven falut kellett eltüntetni a föld színéről, háromezer majorság szűnt meg, hogy

vasútvonalat lehessen építeni az alagúton át. Az egész munka, ha kész lesz, kétszáz millió dollárba kerül.

Az ostromolt farmer. Jummersdalenben egy Beardsley nevű farmer (földmivesgazda) néhány nap előtt agyonlőtt egy tisztviselőt s azután eltöröszolta magát a farmbázba, agyonlövással fenyegetve mindenkit, a ki közelébe merészkedik, s most így daczol a sheriffel s embereivel. A házban fekszik besbesülten egy asszony, kit a környéken mint Beardsleyt ismert mindenki. Reggeltájt ugyanis az egyik gyermek lelökte az ablakpárkányról Beardsley hatalmas revolverét, a fegyver elsült s a golyó az asszony lábába fúródott.

Anderson sheriff törbe akarta csalni Beardsleyt, de az nem engedte magát kijátszani. Beardsley, nem tudni mi okból, azt kiáltotta ki a sheriffnek, hogy kedden megadja magát Mayvilleben Ray F. Pickardnak. Pickard az az ügyvéd, kit Beardsley bátyja védőjeül szemelt ki.

Hogy másként a gyermekek s a megsebesült asszony ne szenvedjenek szükségét, a sheriff tejet, kenyeret s valami kevés husnemüt juttatott a bázba. Beardsleynek tudtára adták, hogy kedd délig időt adnak neki. Ha ekkor nem tartja be abbéli ígéretét, hogy megadja magát, a sberiff megostromoltatja a házat. Szó volt arról is, hogy az állami katonaság egy ütegét fogják kivezényelni s a báz tetejét lövik össze.

Beardsley még azt sem engedte, hogy mikor társnője megsebesült, orvost hívjanak. A két felállított őrszem ugyanis megballotta a lövést s utánna a sikoltást. Beardsley meg is mondta mi történt, de mikor az orvos a házhoz érkezett, csak annyit engedett meg, hogy kötöző szereket s gyógyszereket nyújtson be neki, majd arra kérte az orvost, hogy küldje be hozzá feleségét, a ki majd gondját viseli barátnőjének.

A kíváncsiak különben nagy számban keresik fel a nevezetes farmházat. Beardsley hosszabb ideig elbeszélget velük, az ablakon át benyújtott papirdarabokat ellátta névaláírásával, majd a számára rendezett helyszini gyűjtés eredményét, két dollár és 25 czentet is átvette.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratos vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz — kényességénél fogva — nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel helyeget ne küldjenek.

9999. 1—2. Miután honvédségi szolgálati idejét nem írta meg, csak azt mondhatjuk, a 12. tényleges szolgálati évében megkezdheti a próbaszolgálatot. 3. Tárgyait nem ismerjük. Mindenesetre szakmába vágók lesznek. 4. A próbaszolgálat letelte után. 5. Az iskolai végzettségtől függ. 6. Az állás szerint változik. 7., 520 kor. nyugdíj és 160 kor. lakbérnyugdíj.

Felvidéki. Nem írta meg, hogy mennyi a katonai és osondőrségi szolgálati ideje, így tehát az igényjogosultsági igazolvány tárgyában nem nyilatkozhatunk. Végkielégítésére vonatkozólag forduljon kérelmével az államvasutak igazgatóságához.

12. zölds. Nem képez bűntügyet. Polgári per útjára kellene lépni.

21,000. Forduljon egy jóhirű ügyvédhez.

Vitatkozók. 1—4. Kérdései az őrs fegyelmi viszonyait érintik s így választ nem adunk. 5. Ugy mint a többi bajtársak.

Régi óhaj. 1. Személyek megbízhatóságáról nem nyilatkozhatunk. 2. Fegyelmi ügy.

13. 1. 1886. Két órával.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Áthelyezettek:

1914 február hó 1-ével:

Vincze Albert, VI. számú csendőrkerületbeli főhadnagy, pécsi szakaszparancsnok, II-od segédtiszt minőségben a VII. sz. csendőrkerület törzskéhez: Brassóba;

kossuthi és udvardi Kossuth Kálmán, III. sz. csendőrkerületbeli hadnagy, ujvidéki szakaszparancsnok, hasonló minőségben a VI. számú csendőrkerülethez: Pécsre;

Stolzenberg Vilmos főhadnagy, a III. számú csendőrkerület II-od segédtisztje, a segédtiszt teendők alóli felmentés mellett szakaszparancsnoki minőségben ugyanazon csendőrkerületnél: Ujvidékre.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetett:

1914 márczius hó 1-ével:

Csordás Ferencz, VIII. számú csendőrkerületbeli járásörmester, a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rokkant, mindennemű népfölkeleési szolgálatra is alkalmatlan».

Választott lakhely: Nagykálló.

Okiratilag megdicsértetett:

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Debreczeni Gyula őrmester, 14 évet meghaladó csendőrségi szolgálata alatt a közbiztonsági szolgálatban folytonosan kiváló buzgósággal és lankadatlan köteleesség-hűséggel kifejtett eredményes tevékenységeért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

A m. kir. IV. számú csendőrkerületi parancsnokság által:

Zaj Mihály csendőr, 8 évet meghaladó csendőrségi szolgálata ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban folytonosan odaadó buzgósággal és köteleesség-hűséggel teljesített eredményes tevékenységeért.

Krisztea Joákim csendőr ez. őrmester 8 évi, Elekes Mózes csendőr 9 évi és Pelládi Lajos csendőr 7 évi csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiztonsági szolgálatban folytonosan odaadó buzgósággal és köteleesség-hűséggel teljesített eredményes tevékenységükért.

Előléptettek:

1914 február hó 1-ével:

őrmesterré:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Boros Miklós őrsvezető ez. őrmester; továbbá

őrsvezető ez. őrmesterré:

Kéri János csendőr ez. őrmester.

Járőrvezetői jelvényt elállítottak:

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Perva János, Kun Isván, Golybó József, Hanzó Mihály, Lukács Gergely, Mester Lajos, Kugler József, Füzési Lajos, Gál András, Józsa Mihály, Tóth János és Roósz Gyula csendőrök.

Névváltoztatások:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Czap (Tiapu) Vazul csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1913. évi 191,779/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Nagy»-ra változtatta.

A m. kir. II. számú csendőrkerület állományában:

Todorán András csendőr ez. őrmester, a m. kir. belügyminiszter ur 1913. évi 40,553/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «László»-ra változtatta.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Krékity Antal csendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 14,792/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Kerekes»-re változtatta.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Kovalecsik András próbacsendőr, a m. kir. belügyminiszter ur 1914. évi 4590/VI—a. számú engedélye alapján, vezetéknévét «Kovács»-ra változtatta.

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésére.

Előlegek értékpapirokra.

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

☐☐☐ Telefon 153—44. szám. ☐☐☐

Alaptőke 1.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznevek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő lekötése mellett helyeznek el intézetünknel, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetétek után, melynél a betető az 1. pontban jelzett «mondási időt ki nem köti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapirokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire. Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, juttatunk kamattal együtt. Utalványok, intézkedések és chekek beszedését vállaljuk igen mérsékelt költségek felszámításával. Vesszünk és adunk értékpapirokat, idegen pénzeket.

Házasságra léptek:

A m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Nagy Dénes I. őrvezető cz. őrmester, Nosztrai Annával. 1914 január 27-én, Tordán.

Lovas Albert csendőr, Tötös Rózával, 1914 január 20-án, Szilágysomlyón.

A m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Orbán József I. őrvezető cz. őrmester, Balázdsi Szabó Zsuzsánnával, 1914 január 24-én, Miskolcson.

A m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Budai József őrvezető cz. őrmester, Bütös Máriával, 1914 január 19-én, Faddon.

Vlaj Mihály őrvezető cz. őrmester, Pavel Teréziával, 1914 január 10-én, Bodóhegyen.

Schreiber Mór őrvezető cz. őrmester, Frisch Jankával, 1914 január 7-én, Baltaváron.

Németh József V. őrvezető cz. őrmester, Tisclér Margittal, 1914 január 10-én, Mibályházán.

Szalai József I. csendőr cz. őrmester, Iványos Erzsébettel, 1914 január 18-án, Szabáson.

A m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Tóth István csendőr cz. őrmester, Borbély Jolánnal, 1914 január 15-én, Kabán.

Vas Lajos őrvezető cz. őrmester, Ádám Rozáliával, 1913 december 20-án, Laskón.

Bódi Gábor csendőr cz. őrmester, Szarvas Zsuzsánnával, 1914 január 21-én, Tenkén.

Vén János őrvezető cz. őrmester, Tóth Zsófiával, 1914 január 6-án, Papon.

PÁLYÁZATOK.

Három törvényhatósági utbiztosi állás Zemplén vármegye törvényhatóságánál. Kezdi fizetés 1400 korona. Az állomáshelyhez képest megállapított lakpénz. Évi raktárbér 48 korona. Évi irodaátalány 32 korona. Évi utiátalány a törvényhatósági közutak minden kilométere után évenként 10 korona, a viczinális közutak körüli teendőikért a vármegye alispánja által megállapítandó illetmények. Kinevezendő lakhelye és beosztása a kinevezés után fog kijelöltetni. Magyar nyelv szóban és írásban. A kinevezés egy évre ideiglenes minőségben történik. Véglegesítés megfelelő szolgálat és az utmesteri vizsga letétele után. Kérvények Zemplén vármegye alispánjához 1914. évi márczius hó 3-ig.

SZÁNTÓ JÓZSEF

kerékpár, gramfon SZEGEDEN, a városi bérpalotában.

a csendőr-testület 18 év óta az egész országból vásárol nálam. 10,000 elismerő-levél, jeles kihozásiálalmért :: Elvem: Nem olcsóságokkal versenyezni, hanem kitűnő árut szállítani. :: Egyedül képviseltem EredetiPathé tűnékiáll besztőgép és temezel ::

HELIOAL, PREMIER, POSTIELON, BRITANIA és hegyi kerékpárokból, kerékpár szerelékek és gummikból, csendőrségi varrógépekből, órlási választék mindenkor. Lemez választékok készséggel küldök. Képes nagy árjegyzék és kottajegyzék díjtalan :: ::

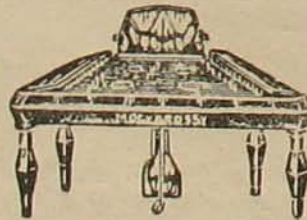
Eredeti gramfon-tűs gép és angyalos lemezek. Pontos címet kérek, mert több hasonnevű egyén van Szegeden.

ÓRÁK, ÉKSZEREK, GRAMOFONOK, LEMEZEK RÉSZLETFIZETÉSRE IS!

Legkitűnőbb lemezek 2'50K, részletre 3'— K. Mig a készlet tart óriás „Reklám” gramfon, 50 cm.-es tölésérrel, 6 lemezzel, készletfizetésre 40.— K. Villamos szeblámpa 2 K. Elem (Bateria) 9 havi égési tartammal 80 fill. Legjobb (benzin, tüzgnyújtó) 70 fill., 2'— K és 2'40 K. Valódi Scrum labdák 1-es 3'60, 2-es 4'60, 3-as 5'50, 4-es 6'50, 5-ös 7'50 K. Erősebb 12 részből álló, 1—1 K-val drágább. Ligé Scrum, dupla gummival, 14 K. Ankol Football-czipó 9 K-tól (feljebb, stb. Ezüst „Betűs” gyűrű tüzaranyszással 80 fill. 14 karos aranyból 4'50 korona. Strapa órák 5 koronától feljebb. Számítalan elismerő levél. Uj órákért, gramfonokért 10 évi, javításokért 5 évi jótállás. Tört aranyból, ezüstből veszek vagy becserelek. Tóth József, chronometer és műőrás. Szeged, Dugonics-tér 11.

Czimbalom

Legújabb szabad nevelészerkezettel, részletre is. Csodnörös, Uszta hangu gramfon (besztőgép) 25 korona 3 feljebb. — Hozzá: Fedák Sári, Király, Rózsa, Bercezl, Bonci, Caruso-tól legszebb temezek 2 K 50 f. Hegedük világhírű mesterek hű utánzatai.

Fuvolák, tárogatók, csziterák, harmonikák stb. Húrok. Javítás műterem stb.

Mogyorossy Gyula

kir. ezab. hangszergyár, Bpest, VII., Rákóczi-ut 71.

Számos kiűntetés a jó munkáért. Árjegyzék ingyen.

VÁRNAY ÉS FIA

Budapest, VI., Gyár-u. 26. sz. (Gyár-utca és Horn Ede-utca sarkán.)

Szives tudomásul, hogy mindenféle felszerelési cikk raktárunkon nagy választékban kapható.

Uj árjegyzékünk megjelent, azt kívánatra minden őrnek megküldjük.

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószer-kereskedés, a magyar kir. csendőrségi hivatalos nyomtatványok és felszerelési cikkek legnagyobb raktára.